

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/22/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4315201427
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2015:4315201427.5

Rozhodnutie

Okresný súd v Leviciach sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou vo veci starostlivosti o T. J. I. B., B.. X.X. XXXX, J., B.. X.X. XXXX, J.N., B.. XX.X. XXXX, H., B.. XX.XX. XXXX, B., B.. XX.X. XXXX, U., B.. XX.X. XXXX H. P., B.. XX.X. XXXX v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, z rodičov: V. I., B.. X.X. XXXX, O. X. B. O. XX, O..Č.. O. I., J. XX a Š. I., B.. X.X. XXXX, O. X. B. O. XX, O..Č.. Ú. Ž., P. J. XX, na návrh P. I., B.. X.X. XXXX, O. X. B. O., Č. H. XXX/XX, O..Č.. O. I., J. XX, za účasti okresného prokurátora v Leviciach, o zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. T. B., B.. X.X. XXXX, J., B.. X.X. XXXX, J., B.. XX.X. XXXX, H., B.. XX.XX. XXXX, B., B.. XX.X. XXXX, U., B.. XX.X. XXXX H. P.G., B.. XX.X. XXXX sa z v e r u j ú do náhradnej osobne P. I., B.. X.X. XXXX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o mal. deti v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach.

II. Rodičia sú p o v i n n í prispievať na výživu každému z mal. detí sumou zodpovedajúcou 30% sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa vždy do 20. toho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám P. I., B.. X.X. XXXX, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala zverenia mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti. V návrhu poukazovala na to, že matka detí od mája 2013 je vo výkone trestu a otec má tiež nastúpiť výkon trestu odňatia slobody. Na pojednávaní uviedla, že o deti sa stará od doby kedy matka nastúpila výkon trestu, teda vyše dvoch rokov. Spočiatku jej pomáhal otec detí, pokiaľ bol doma, avšak následne pracoval v Českej republike. Prispieval jej na výživu detí. Vo februári tohto roka však i otec nastúpil do výkonu trestu a odvtedy sa o deti stará sama. Otca s deťmi vo výkone trestu navštevujú raz mesačne, matku nenavštevovali. Poukázala na to, že s deťmi žijú v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve jej ďalšieho brata, ktorý tam tiež býva so svojou rodinou. Nemá s deťmi výchovné problémy, deti ju rešpektujú. I napriek skutočnosti, že matka bola z výkonu trestu prepustená, zotrvala na svojom návrhu, pričom uviedla, že matka jej v starostlivosti o deti pomáha.

Matka súhlasila s podaným návrhom. Uviedla, že pred nástupom do výkonu trestu sa spolu s otcom detí o mal. deti starali spoločne. I napriek svojmu prepusteniu z výkonu trestu s návrhom naďalej súhlasí, keďže deti ju nerešpektujú, počúvajú len navrhovateľku. Po prepustení otca z výkonu trestu budú opätovne žiť spolu.

Súd rozhodol v neprítomnosti otca, ktorý vo veci bol vypočutý. S podaným návrhom súhlasil. Uviedol, že pred nástupom do výkonu trestu žil v spoločnej domácnosti so sestrou (navrhovateľkou, ktorá mu finančne pomáhala). Pracoval v Čechách a prispieval na výživu detí.

Kolízny opatrovník navrhol vyhovieť podanému návrhu. Poukázal na to, že odkedy starostlivosť o mal. deti prevzala navrhovateľka pomery sa stabilizovali a skonsolidovali. Zlepšila sa školská dochádzka detí ako aj ich správanie. Aj zo správy neziskovej organizácie vyplynulo, že navrhovateľka je pre mal. deti autoritou. Zo strany rodičov navrhol určiť výživné v minimálnom rozsahu.

Okresný prokurátor s poukazom na vykonané dokazovanie navrhol vyhovieť podanému návrhu. Výšku výživného ponechal na úvahe súdu.

Na základe vykonaného dokazovania zistil súd tento skutkový stav:

Mal. deti pochádzajú z mimomanželského pomeru. Rodičia detí žili v spoločnej domácnosti. Dňa 11.3. 2013 matka nastúpila výkon trestu odňatia slobody. Od toho obdobia do 6.2. 2015 starostlivosť o mal. deti vykonával za pomoci navrhovateľky otec detí, ktorý následne tiež nastúpil výkon trestu odňatia slobody.

Uznesením Okresného súdu v Leviciach zo dňa 2.3. 2015, č.k. 10P/22/2015-21 boli mal. deti predbežne zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke a zo strany rodičov bolo určené pre každé dieťa výživné vo výške 30% sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa.

Zo správy občianskeho združenia Familiam s ktorým navrhovateľka spolupracovala vyplýva, že táto zabezpečuje deťom všetku potrebnú starostlivosť, výchovné pôsobenie, hygienickú starostlivosť a dohľad pri voľnočasových aktivitách. Ako autorita dotváral toto pôsobenie otec detí. Deti ich autoritu vnímajú a rešpektujú. Dochádzka školou povinných detí spĺňa štandardy povinného vzdelávania. Bez problémov je aj dodržiavanie poriadku bytových priestorov. Prosociálny prístup v starostlivosti o mal. deti navrhovateľkou determinuje primerane ich zdravý vývin.

T. B. je žiakom 8.ročníka spojenej školy v Želiezovciach. Má nepravidelnú školskú dochádzku, ktorá sa však v porovnaní s predchádzajúcim obdobím zlepšila. Má vymeškaných 92 ospravedlnených hodín. Dosahuje slabé vyučovacie výsledky, chodí do školy nepripravený. Je neposedný a správaním ruší ostatných spolužiakov. Pre vyvolávanie konfliktov nie je v žiackom kolektíve obľúbený. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 3.2. 2015, č.k. 10P/155/2014-40 bol nad výchovou maloletého nariadený dohľad.

T. J. navštevuje 3.ročník spojenej školy v Želiezovciach. Do školy nosí len najnutnejšie pomôcky. Má slušné správanie, učiteľov rešpektuje. Chodí čisto a slušne oblečený, pravidelne nosí desiatu. S osvojením učiva má problémy, nakoľko domáca príprava chýba.

T. J. navštevuje základnú školu v Tekovských Lužanoch. Vo vyučovaní dosahuje slabé vyučovacie výsledky. Je tichšej povahy, snaživá, avšak v učení jej bráni porucha sluchu. Nikto z rodiny s ňou nenavštívil surdopedické vyšetrenie. Na rodičovské združenia nikto nechodí. V septembri nastúpila do školy bez učebných pomôcok. Do školy chodí špinavá, neupravená, zapácha. Teta (navrhovateľka) napriek upozorneniam so zanedbanou hygienou nič nerobí.

T. H. H. B. tiež navštevujú základnú školu v Tekovských Lužanoch. Otec so školou nespupracoval. Do školy chodia špinavé. Nemajú základné pomôcky, úbor na telesnú výchovu. Nikto z rodiny nič nerieši, berú ako samozrejmosť, že sa o deti má postarať škola. Správanie v škole majú dobré, sú poslušné a v kolektíve obľúbené. Ani navrhovateľka so školou nespupracuje.

T. U. H. P. sú v celodennej starostlivosti navrhovateľky.

Zo správy o šetrení rodinných pomerov vyplýva, že navrhovateľka s mal. deťmi býva v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve jej brata. Dom pozostáva z dvoch izieb a kuchyne. Kuchyňa je plne vybavená. Izby sú zariadené skromnejšie, nakoľko navrhovateľka s mal. deťmi sa do domu nasťahovali len nedávno. Každé dieťa má samostatné lôžko. WC majú zabezpečené na dvore, vodu čerpajú zo studne. V domácnosti sa zdržiava i matka mal. detí. V dome je zavedená elektrina. Kúrenie je na pevné palivo.

Navrhovateľka poberá rodinné prídavky vo výške 264,64 EUR a príspevok pri starostlivosti o zverené dieťa vo výške 203,20 EUR. Je slobodná, nemá vyživovaciu povinnosť.

Matka detí je nezamestnaná. Po prepustení z výkonu trestu sa zaevidovala do evidencie nezamestnaných. Zatiaľ jej dávky v hmotnej núdzi neboli priznané.

Otec je vo výkone trestu pracovne zaradený. Dosahujú priemernú mesačnú pracovnú odmenu 98,47 EUR.

Podľa § 45 odsek 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 odsek 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady

Podľa § 45 odsek 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 odsek 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 odsek 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 odsek 7 Zákona o rodine povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 odsek 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 81 odsek 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 155 odsek 3 O.s.p. výrok rozsudku o plnení v peniazoch sa môže vyjadriť aj iným nezameniteľným spôsobom než vyčíslením, najmä s odkazom na presný spôsob určenia vyplývajúci z osobitného predpisu.

Súd mal. deti zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke, ktorá sa už dlhodobo podieľa na starostlivosti o mal. deti, pričom po nástupe rodičov do výkonu trestu túto prevzala úplne. Napriek tomu, že matka bola z výkonu trestu prepustená, nemá záujem prevziať osobnú starostlivosť o mal. deti z dôvodu, že tieto ju nerešpektujú. Mal. deti majú k navrhovateľke citový vzťah, považujú ju za autoritu. Otec z dôvodu výkonu trestu odňatia slobody sa o svoje deti osobne starať nemôže. Vo výroku rozsudku súd navrhovateľke vymedzil rozsah práv a povinností k mal. deťom.

Zo strany rodičov určil súd výživné v súlade s § 62 odsek 3 Zákona o rodine teda vo výške 30% sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa. Jedná sa o tzv. „minimálne výživné“, ktoré je povinný platiť každý rodič a to bez ohľadu na svoje možnosti, schopnosti a majetkové pomery. Takto určené výživné v súčasnosti predstavuje 27,13 EUR pre jedno dieťa.

Je potrebné uviesť, že navrhovateľka je povinná dbať na náležitú hygienu mal. detí, spolupracovať so školou, ktorú mal. deti navštevujú a deťom zabezpečiť základné školské pomôcky.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 146 odsek 1 písm. a) O.s.p., nakoľko sa jedná o konanie, ktoré mohol súd začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre, v troch písomných vyhotoveniach. Odvolanie musí obsahovať označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu opovažuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že :

- v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a)
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho

posúdenia vecí.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia alebo na vykonanie predpisu.

exekúcie podľa osobitného

Rozsudok v časti o výživnom je predbežne vykonateľný.